Jak wspomagać rozwój mowy u malucha, czyli pierwszy rok życia dziecka okiem logopedy.

Wyniki badań udowadniają, że dziecko uczy się języka ojczystego już w okresie prenatalnym. Dlatego też, maluch tuż po urodzeniu rozpoznaje głos swojej mamy i dzięki temu czuje się bezpieczniej, potrafi się uspokoić. Maluch oczywiście komunikuje się z nami na wiele sposobów - niewerbalnych, co nie oznacza, że nie powinno się wspomagać go w procesie nabywania mowy już w pierwszych miesiącach jego życia. Pierwszy rok życia w rozwoju mowy u dziecka, to tak zwany okres melodii. Noworodek wita nas po urodzeniu krzykiem i płaczem. W kolejnych miesiącach (2-3 mc życia) dziecko zaczyna głużyć, są to najczęściej dźwięki, które w brzmieniu przypominają samogłoski i spółgłoski, ale dziecko nie zdaje sobie sprawy z dźwięków, które wytwarza (dlatego dzieci niesłyszące również głużą). Dopiero ok. 6 miesiąca życia głużenie zmienia się w tak ważne gaworzenie, są to dźwięki, które maluch naśladuje np. bababa, mamama, dadada itp. Maluch uczy się właśnie od nas, dlatego tak ważne jest to, aby wspierać dziecko w tym procesie. Musimy pamiętać o tym, że zanim pojawia się "prawdziwa" mowa, dziecko zaczyna nas doskonale rozumieć. W wieku 10 mcy dziecko nawiązuje już całkiem świadomy dialog ze swoją mamą, poprzez powtarzanie znanych mu już sylab.

Jak wspomagać rozwój mowy w tym czasie? - bądź blisko dziecka, baw się z nim, nazywaj przedmioty, które otaczają, używaj wyrazów dźwiękonaśladowczych typu hau hau, brum, tik tak, i wspomagaj się gestem. Pokazując dziecku kota nazwij zwierzę i powiedz "miauuu". Dziecko uwielbia nas obserwować, to w jaki sposób przygotowujemy mu posiłek, kąpiel itp., uwielbia też patrzeć na naszą twarz. Bardzo ważne jest to, by zwracać się do malucha patrząc na niego, warto zrobić śmieszną minę wydając jakiś dźwięk. Wszystkie zabawy opierające się na komunikatach werbalnych będą uczyły dziecko, że różnym czynnościom i zjawiskom powinno towarzyszyć słowo. Każde dziecko, nawet to najmniejsze uwielbia się bawić, więc śmiało angażuj dziecko do wspólnej zabawy - czytajcie krótkie wierszyki np. "lata osa koło nosa, lata mucha koło ucha, lata bąk koło rąk, lecą ważki koło paszki, lata pszczoła koło czoła...." - dotykaj wymienianych części ciała dziecka, dodaj wyraz dźwiękonaśladowczy "bzzzz". Maluch będzie zachwycony taką zabawą. Innym pomysłem na zabawę z niemowlakiem mogą być zabawy tzw. paluszkowe, możemy wspierać się pacynkami, które dodatkowo będą ciekawym urozmaiceniem dla dziecka. Śpiewaj! Dzieci to kochają, dla nich każda śpiewająca mama czy tata, to prawdziwy artysta:)

Dziecko nie potrzebuje wyszukanych zabawek, programów edukacyjnych, by prawidłowo się rozwijać. Dlatego zdecydowanie unikajmy grających i świecących zabawek, nie daj się przekonać, że dziecko nauczy się czegoś z programu edukacyjnego (pamiętaj, że dziecko do lat 3 w ogóle nie powinno korzystać z wysokich technologii), dziecko uczysz Ty, i jesteś najlepszym nauczycielem. Jak być świadomym rodzicem? Kiedy twoje dziecko dostanie w prezencie grającą, kręcącą i mieniącą się wszystkimi kolorami zabawkę - zlokalizuj miejsce w którym znajdują się baterie, wyjmij je. Dziecko może się już bawić, a Ty jesteś świadomym rodzicem ;)

Jeżeli Twoje dziecko nie gaworzy, nie powtarza prostych sylab, dźwięków - nie daj sobie wmówić, że jeszcze jest małe i ma czas lub chłopcy mówią później itp. Jeśli coś Cię niepokoi, umów się do specjalisty i miej spokojną głowę :)

mgr Magdalena Perłowska - logopeda
Powiatowa Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Tarnowie
- filia w Tuchowie